

Dkt. Kenneth Mathews, Mwanzo, Kipindi cha 24, Yusufu na Yakobo Waungana Tena, Mwanzo 46-47

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 24, Yusufu na Yakobo Waungana Tena, Mwanzo 46-47.

Somo la 24 lina kichwa cha habari Yusufu na Yakobo Waungana Tena, sura za 46 na 47.

Sura tano za mwisho za Mwanzo, yaani sura ya 46 hadi 50, sura ya mwisho ya kitabu, kwa kweli ni muunganiko wa hitimisho mbili. Hadithi ya Yusufu, iliyoanza katika sura ya 37, mstari wa 2, inaishia hapa katika sura ya 46 na 47 kwa kuungana kwa Yusufu na baba yake Yakobo. Na hadithi ya Yakobo inaishia katika sura ya 48 hadi 52, 50.

Na acha nieleze hilo kwa sababu kama umekuwa ukifuata jinsi tulivyofuatilia kitabu, tumeona usemi huu unaojirudia katika vizazi vya, na usemi kwa Kiebrania ni toledoth, na matoleo yako yatasema kuhusu, au katika usemi wa, au katika hadithi ya. Hilo linaanza kwa Yakobo katika sura ya 25, na kuzaliwa kwa Yakobo na Esau. Na kisha usemi unaofuata wa toledoth ulianza katika sura ya 37 na usemi wa Yakobo, Yusufu.

Kwa hivyo, tunagundua je kwamba hadithi ya Yakobo inaendelea? Na hii ni kwa sababu, katika simulizi ya Yusufu, tuna watu watatu wakuu, Yusufu na kisha Yakobo. Yakobo ni mtu mashuhuri katika hadithi ya Yusufu, na anachukua umuhimu zaidi tunapoangalia sura tatu za mwisho, 48 hadi 50. Mtu wa tatu anajitokeza kupitia simulizi ya Yusufu, na kisha anaonekana katika hitimisho la Yakobo, ambalo ni Yuda.

Sasa, tutagundua kwamba katika sura hizi tano za mwisho, kuna marejeleo yanayorudiwa ya baraka. Kwa mfano, katika sura ya 48, 49, na 50, inaonekana tu kuonekana kila mara. Kwa mfano, katika sura ya 48, una baraka ya wana wawili wa Yusufu kwa Yakobo, na hao wangekuwa Manase na Efraimu.

Na kisha, katika sura ya 49, una baraka ya wana wa Yakobo karibu kufa tena kupitia Yakobo. Na hivyo pekee, na katika sehemu zingine kama katika sura ya 50, wazo la baraka linajirudia kama vile neno hilo. Kwa hivyo, kama tungeangalia sura hizi tano, na leo tutachukua hitimisho la hadithi ya Yusufu katika sura ya 46 na 47, lakini unapoangalia zote tano, tuna ukumbusho wa utimilifu wa sehemu wa baraka kwa mababu.

Kumbuka, hii ndiyo mada, mada inayojirudia ya makusudi ya Mungu yaliyoubwa. Baraka za ahadi zilizungumzwa kwa mara ya kwanza katika Mwanzo sura ya 1. Na unakumbuka katika Mwanzo sura ya 1, tulikuwa na wazo la baraka tena na tena. Kwa

hivyo hiyo ingekuwa mwisho wa kitabu, kwa kusema, kuanzia na baraka na kisha kumalizia na baraka.

Lakini baraka hizo zimetimizwa kwa sehemu tu, lakini unataka kukumbuka kwamba familia za wazee wa ukoo ziko Misri, bado haziko katika nchi ya ahadi ya Kanaani. Kwa hivyo, kwa sababu hiyo, sura hizi za mwisho zinaonyesha kile tulichokipata katika kitabu chote, na hiyo ni mwelekeo kuelekea wakati ujao. Na hiyo inafaa, sivyo? Kwa sababu ahadi hazimhusu Ibrahimu na warithi wake wa karibu pekee bali ni kwa wazao wote wa familia ya Ibrahimu.

Na kwa hivyo kuna mwelekeo huu, kipengele cha kutazama mbele ambacho kinaonekana mara kwa mara ama wazi au kwa hila katika kitabu chote. Hiyo ndiyo sababu moja kwa nini una umaarufu katika nasaba. Wazo lingine ambalo tutapata ni kwamba kusudi kuu la Mungu linaendelea licha ya vikwazo, licha ya magumu njiani.

Tumeona hili likiendelea kutoka bustanini hadi sura ya 50. Kwa hivyo, tatizo la njaa linatumika kama msingi wa kuelewa safari tatu ambazo familia ya Yakobo hupitia. Ndugu wa kwanza huanzia sura ya 42, na kisha safari yao ya pili iko katika sura ya 43 hadi 45.

Leo, tutaangalia safari ya tatu, ambayo ni uhamiaji wa Yakobo mwenyewe na familia yake yote na jamaa zake. Kwa hivyo, tunapoanza na sura ya 46, tutakumbuka kwamba katika sura zilizopita, kuna maelezo ya ufunuo wa Yusufu mwenyewe wa utambulisho wake, na kisha anawapa ndugu zake walioshtuka na wenye matatizo amani, na kuna upatanisho. Kisha, anawatuma warudi kumwambia Yakobo kuhusu kuokoka kwake na hatua anazochukua ili Yakobo aweze kuhama.

Kwa hivyo, mwishoni mwa sura ya 45, mstari wa 28, Yusufu hatimaye anaamini, na katika mstari wa 28, una mbadala wa Israeli. Israeli akasema, Ninaamini. Kwa hivyo, ameshawishiwa na ndugu.

Baada ya yote, walikuwa wamedanganya hapo awali. Alikuwa na shaka na hilo. Na sasa, wana nini? Na hatimaye anakubali, na anasema mwishoni mwa hapa, mwanangu Joseph bado yu hai.

Nitaenda kumwona kabla sijafa. Kwa hivyo, tuanze na uhamiaji kwenda Misri katika sura ya 46 mstari wa 1 hadi 27. Hii itatuandaa, uhamiaji huu kwenda Misri, kwa ajili ya hadithi inayoendelea ya Waebrania waliotumwa Misri yapata miaka 400 baadaye, na kisha kutoka kwao kutoka Misri na safari yao ndefu na matatizo yake yote kwenda Kanaani.

Na kwa hivyo, unapoangalia hadithi ya Kutoka, ambayo, ukiweza kusikiliza au kuifungua hapo katika sura ya 1, kuna marejeleo ya nyuma ya kile tunachokipata

mwishoni mwa Mwanzo. Na inasema katika mstari wa 5, Kutoka sura ya 1, kwamba wazao wa Yakobo walikuwa 70 kwa jumla. Yusufu alikuwa tayari Misri.

Sasa Yusufu na ndugu zake wote na kizazi hicho chote walikufa. Lakini Waisraeli, na hapa kuna mwangwi wa sura ya 1 mstari wa 28, lakini Waisraeli walizaa na kuongezeka sana na kuwa wengi sana, hata nchi ikajaa wao. Kisha, mfalme mpya ambaye hakumjua Yusufu akatawala Misri.

Kwa hivyo, ili kuelewa Kutoka kikamilifu, ni muhimu kujua hadithi ya mababu kama ilivyosimuliwa katika Mwanzo. Kwa hivyo, ukoo wa Yakobo unaanza katika mstari wa 1 hadi 7. Mstari wa 1, kwa hivyo Israeli akaanza safari na vyote vilivyokuwa vyake, na hilo litakuwa muhimu, litarudiwa, vyote. Kwa maneno mengine, jumla ya wazao wa familia, mali zake zote, zinakusanywa na kuhamishwa, zikipelekwa Misri.

Kwa hivyo, ni shirikishi. Na hivyo, kuokoka kwa Yakobo na familia yake ni shirikishi. Hakuna hata mmoja wa wazao wa wanawe au yeyote wa wanawe aliyeachwa nyuma.

Kwa hivyo, alipofika Beersheba, alimtolea Mungu wa baba yake, Isaka dhabihu. Kwa hivyo, aliposhuka katika safari yake kuelekea kusini na kufika Beersheba, alisimama ili kuja mbele za Bwana katika ibada. Nafikiri ratiba hiyo ni muhimu kwetu kukumbuka kwa sababu utakumbuka kwamba katika sura ya 28, una tukio la ndoto ya usiku, maono ya ngazi iliyonyooka kutoka mbinguni hadi duniani.

Ndipo Mungu alipomtokea Yakobo, akapaita mahali hapo Betheli. Kuna ahadi katika sura ya 28 ikisema, Nitawarudisha katika nchi hii, asema Bwana. Na kisha tangazo la kurudi Betheli linapatikana katika sura ya 31.

Kwa hivyo, anahama, kama hadithi ya Mwanzo inavyosimulia, anaondoka Padan Aram. Hapa ni nje ya nchi. Hapa ni kaskazini mashariki mwa nchi ya ahadi.

Na anahamia Betheli. Na kisha tunaweza kujenga upya kwamba alihama kutoka Betheli kuelekea kusini hadi kwenye eneo la wazee, unaweza kusema, mahali ambapo Ibrahimu na Isaka, na pia, tutaona pamoja na Yakobo, walipata Hebroni kama eneo ambalo walitumia muda mwingi na kukaa huko. Kuanzia Hebroni hadi Beersheba, kusini zaidi, si mbali sana hadi mteremko wa Beersheba hadi Misri.

Kwa hivyo, anataka uhakika kwamba Mungu yuko pamoja naye. Na tunaona hivi ndivyo ilivyo katika Sedaic ya Musa. Musa anamwambia Bwana, hatuwezi kuondoka Mlima Sinai, kusafiri jangwani, na kufika Kanaani salama isipokuwa uende nasi.

Na nadhani hilo ndilo linalomhusu Yakobo. Lakini pia, kwa sababu tuliona katika kusoma kuhusu Isaka katika sura ya 26, mstari wa 2, kwamba kuna njaa. Lakini

Bwana alimwambia Isaka, usishuke kwenda Misri, kaa hapo ulipo; hiyo ilikuwa katika eneo la Gerari, jiji la Wafilisti.

Kaa huko, nami nitakuwa pamoja nawe, utafanikiwa, wala usiogope. Kwa hivyo tuko hapa katika maono haya, mstari wa 2, na una wito wa Mungu. Yakobo, Yakobo, mimi hapa, alijibu.

Nashangaa kama Mimi Hapa ninakukumbuka kutokana na masimulizi ya awali. Na ninachotaka kukukumbusha ni sura ya 22, mstari wa 1. Na hapa ndipo Ibrahimu anapopata jaribio kubwa la imani yake kwa Mungu kwa sababu ya mgawo ambao Mungu anampa katika kumjaribu ili amchukue mwanawe, mwanawe mpendwa zaidi, huyu wa kipekee ambaye ni mwana wa ahadi, ampeleke kwenye Mlima Moria, na huko amtoe kama dhabihu ya kibinadamu katika ibada. Kwa hivyo inaanza hivyo.

Ibrahimu anasema mimi hapa. Na kisha, Ibrahimu anapokaribia kumchoma mwanawe kisu kama dhabihu, malaika wa Bwana anasema, Ibrahimu, Ibrahimu, na Ibrahimu anajibu, mimi hapa. Kwa hivyo hapa tuna mwangwi huo akilini Yakobo anapojibu, mimi hapa.

Hili, pamoja na matukio mengine katika sura hizi za mwisho, linaleta baraka zote za ahadi ambazo alipewa Ibrahimu katika sura ya 12, zilizorudiwa kwa Isaka, na zilizorudiwa kwa Yakobo. Kwa hivyo, katika mstari huu unaofuata wa 3, tuna utambuzi wa Mungu ni nani. Hili ni muhimu sana, bila shaka, katika utamaduni wa miungu mingi wa wakati huo.

Lakini pia, ili kudhihirisha muunganiko wa ahadi zilizokusudiwa kwa ajili ya uzao wa Ibrahimu. Mimi ni Mungu, Mungu wa baba yako, alisema. Sasa, tunaweza kumchukulia baba kama akimaanisha Isaka, lakini baba pia wakati mwingine ni marejeleo ya babu.

Na kwa hivyo, inaweza kuwa Isaka au inaweza kuwa ni marejeleo ya babu yake Ibrahimu pia. Usiogope kwenda Misri. Naam, mara kwa mara, mara kwa mara, mara kwa mara, tutapata matukio mengi ambapo Bwana atatokea, malaika Bwana atatokea katika vitabu hivi vitano vya ufunguzi.

Na Mungu anasema, au malaika atasema, usiogope, usiogope, usiogope. Na hii ni kwa sababu anataka, yaani, Bwana, kumhakikishia mtu anayejifunua kwake, kuhakikisha kwamba mwonekano wake ni wa aina ya furaha. Hakuna mahali popote palipo mwonekano wa ahadi na pia, uwezeshaji.

Inasema hivyo, usiogope kushuka Misri, kwa maana nitakufanya kuwa taifa kubwa huko. Na tuliona kwamba tuliposoma Kutoka, nitashuka Misri pamoja nawe. Hii ni marudio ya ahadi iliyotolewa kwa Yakobo huko Betheli.

Nitashuka kwenda Misri pamoja nawe. Kwa maneno mengine, theolojia ya uwepo ni muhimu sana katika kufikia mahali pa uhakika na uaminifu katika kile ambacho Mungu amekifunua kwa ajili ya mababu na familia zao. Na anasema, na hakika nitakurudisha tena.

Na mkono wa Yusufu mwenyewe utafunga macho yako. Naam, hili linatokea kweli. Hadithi itaisha, itatuonyesha jinsi hili linavyotokea katika jinsi Yusufu anavyopanga na kujiandaa kumleta baba yake Misri.

Na baba yake anakufa. Yakobo anakufa Misri. Na Yusufu anasimamia kurudi kwake, kama ilivyosimuliwa katika sura ya 50, ahadi kwamba Yakobo atarudishwa pamoja na Yusufu.

Hili linatokea katika sura ya mwisho ya Yoshua, ambapo mazishi ya Yusufu yanafanyika. Na pale ambapo katika kisa cha Yakobo, mifupa yake inarudishwa, mwili wake unarudishwa. Kulingana na ombi la Yakobo, Yusufu anamzika katika eneo la mazishi la familia, makaburi, na pango la Mithila.

Kwa hivyo, kwa ufafanuzi zaidi, Yakobo atazikwa kabla ya kitabu cha Mwanzo kufungwa. Kisha Yusufu atazikwa baadaye. Anachukuliwa pamoja na wahamishwaji wanaoondoka Misri na hatimaye watakaa Kanaani.

Kwa hivyo, tunaona kwamba anaondoka Beersheba, na anaenda naye. Tunaambiwa mwishoni mwa mstari wa saba kwamba wazao wake wote wako pale. Tena, ikiwa ni pamoja na hayo, wazo ni kuishi kwa familia nzima. Baada ya hapo, tuna nasaba.

Hili ni muhimu kwa sababu tayari tumeona mada hii ya ujumuishi. Hilo ndilo linalozingatiwa katika nasaba hii, orodha ya wana waliozaliwa na mwana wa Yakobo. Kwa hivyo, katika mstari wa nane hadi 27, tuna wazao wa Yakobo huko Misri.

Hilo linaelezea orodha hiyo. Inaonyesha utimilifu wa ahadi, kuongezeka kwa familia, na kitakachotokea kwa familia hiyo. Na kutakuwa na umati mkubwa katika kipindi chote cha uhamisho wao Misri—kwa kweli, wengi sana kiasi kwamba wakawa tishio machoni pa Farao.

Na ataanzisha sera ya mauaji ya kimbari. Kwa hivyo, baadhi wataonyesha, na nadhani kuna uhalali wa hili, kwamba kweli 70 hawangeonekana kuwa wengi sana. Kwa kweli, ilikuwa idadi ndogo lakini iliongezeka kwa idadi kwa sababu ya baraka ya Mungu.

Lakini nadhani hoja ni kwamba mababu wote wa Israeli, yaani, mababu wa makabila 12, wote wanapatikana Misri. Kwa hivyo, una aina hiyo ya kuishi, ulinzi, riziki, na kisha msingi, mwanzo wa kuongezeka kwa familia. Kwa hivyo kuna mpangilio mzuri hapa.

Tuna majina ya Lea kwanza, uzao wake, msichana wake Zilpa, Raheli, na kisha Bilha. Baada ya kila moja, kuna nambari iliyotolewa. Kwa mfano, ukijumlisha nambari hizi zote, unanza katika mstari wa 15 na 33, mistari ya 18 na 16, mistari ya 22 na 14, na kisha mstari wa 25 na nyingine 7. Kwa pamoja, basi una 70.

Kuna maelezo ya kinachofanya kazi hapa. Mstari wa 26, kwa upande wa idadi ya hizo, 70 au 66. Na kuna maelezo ya ni nini, maelezo ya tofauti katika nambari hizo mbili.

Wote waliokwenda Misri pamoja na Yakobo, wale waliokuwa wazao wake wa moja kwa moja, bila kuhesabu wake za mwanawe, walikuwa watu 66. Pamoja na wana wawili waliozaliwa na Yusufu huko Misri, wanafamilia wa Yakobo, waliokwenda Misri, wote walikuwa 70. Kwa hivyo, mwandishi anaelezea tofauti kati ya 66 na 70.

Kwa hivyo, nadhani ina maana, na maelezo bora zaidi ya hili yanapatikana mapema. Ukiangalia mstari wa 12 katika sura ya 46, unazungumzia Uru na Onani, ambao walikufa katika nchi ya Kanaani. Kwa hivyo, ukichukua 70 zako na kuzitoa, basi umepungua hadi 68.

Na kisha, katika mstari wa 19, inasema kwamba Raheli alimzaa Yusufu na Benyamini. Sasa, huko Misri, unaona, huko Misri, wawili walizaliwa kwa Yusufu, Manase, na Efraimu. Kwa hivyo, usipowahesabu, basi unatoka 68 hadi 66.

Nadhani hiyo labda ndiyo maelezo maarufu zaidi ya tofauti kati ya 66 na 70. Na hivyo basi hilo linatuleta kwenye mtu wa tatu mashuhuri, Yuda. Na kwa hivyo, ukiangalia mstari wa 28, hadi mwisho wa sura, tutaanza na maelezo ya hija.

Na kwa hivyo, hapa tuna taswira ya Yusufu kama Mwokozi. Yeye ni Mwokozi wa familia. Na kwa hivyo, katika sura ya 46:28, hadi mwisho wa sura, tuna taswira ya Yusufu, ambaye ni mpatanishi.

Yeye ndiye aliyekuja mbele ya Farao. Na kisha kuendelea na sura ya 47, mstari wa 1, hadi mstari wa 12, tunaona ndugu zake Yusufu wakija kisha wakihusika, sawa, mbele ya Farao, na pia Yakobo mbele ya Farao. Kwa hivyo tunachopata basi ni kuibuka kwa Farao tena.

Na umuhimu wa hili, nadhani, ni dhahiri. Tutaona mistari hii muhimu ikiibuka katika sura ya 46, mstari wa 28, na katika sura ya 47, mstari wa 12, pamoja na mawazo haya. Na kisha ni kwamba Waisraeli wanakubali kwamba wao ni wageni, wasafiri, na hii imekuwa kweli kupitia Mwanzo na itakuwa hivyo kwamba watu hawa, ingawa wanapokea Gosheni, na watafanikiwa huko, wanajua sana, hii sio nchi yetu.

Na hivyo ndivyo mwelekeo wa kufikiria mambo ya mbele. Unachokiona katika hadithi ya Yakobo ni kwamba unaona kushuka kwake na ustawi wa familia yake huko

Gosheni, na kisha Yusufu mwenyewe anarudi baada ya kifo chake, na akazikwa Makpela katika nchi ya ahadi. Na hivyo, hadithi ya Yakobo ni hadithi ya Israeli.

Israeli imeshushwa chini makabila haya 12, yameletwa mahali pa kuishi, yanastawi Gosheni, inaitwa nchi iliyobarikiwa, nzuri, na bora zaidi. Na kisha yanaanguka katika nchi ya utumwa, inaitwa Misri. Na hatimaye, yataibuka, yatarudi katika uhamiaji hadi nchi ya Kanaani, na huko yatachukua makazi, makazi ya kudumu huko Kanaani.

Kwa hivyo, kila kitu kilichotangulia, unaweza kuona, kimekuwa muhimu katika kujiandaa kwa ajili ya taifa. Kwa hivyo, tunaposoma masimulizi ya Mwanzo, tunahitaji kufikiria kwa kuzingatia ukamilifu wa hadithi ya Waebrania inayopatikana katika Pentateuki. Kwa hivyo, tuanze na 28.

Sasa Yakobo alimtuma Yuda mbele yake kwa Yusufu ili kupata maelekezo ya kwenda Gosheni. Sasa, kwa nini umaarufu unapewa Yuda? Kwa sababu kama tutakavyoona, kuna vidokezo, na kisha katika sura ya 49, inaweka wazi katika baraka iliyotolewa kwa Yuda, kwamba kutoka kabila la Yuda kutatoka nyumba ya kifalme ambayo Mungu anaikusudia kwa ajili ya watu wa Israeli. Hii inaelekeza mbele kwa Mfalme Daudi, ambaye ni wa kabila la Yuda, na hatimaye kwa Bwana Yesu Kristo, ambaye anatambulika kama mwana wa Daudi na ni wa nyumba ya watu mashuhuri wa kifalme.

Kisha Yusufu akatokea mbele ya baba yake, Israeli. Kwa hivyo, tunaona katika mstari wa 29 kuungana tena kwa Yusufu na Yakobo baada ya miaka hii yote ya kutengana. Nao wakakumbatiana, na inasema kwa muda mrefu.

Ni kana kwamba hawathubutu kuachana wasije wakapata utengano huo ambao walikuwa wameujua tayari. Kwa hivyo, mstari wa 30, Sasa niko tayari kufa, asema Israeli, huyo ni Yakobo, kwa kuwa nimejionea mwenyewe kwamba bado uko hai. Kwa kweli, Yakobo anasema kwamba kwa kuwa ameungana tena na Yusufu, anajua kwamba yuko hai, amemwona, basi, nadhani, anamaanisha kwamba Mungu amehifadhi maisha yake ili aweze kufurahia wakati huu na mwanawe.

Na kwa hivyo sasa yuko tayari kufa. Inanikumbusha Simeoni, katika Luka sura ya 2, ambapo ulikuwa na wakati ambapo Yusufu na Mariamu walimpeleka mtoto Yesu hekaluni. Na hapo, kuna tohara ya mtoto, na kulingana na sheria, na kuna Simeoni, mzee anayerejelea jinsi Mungu anavyojibu maombi yake.

Tutaisoma katika Luka sura ya 2. Nivumilie. Mstari wa 28, Simeoni alimchukua Yesu, mtoto mchanga, mikononi mwake na kumsifu Mungu, akisema, Bwana Mwenye Enzi Kuu, kama ulivyoahidi, sasa unaweza kumruhusu mtumishi wako aende kwa amani. Yuko tayari kufa sasa.

Ameuona wokovu wa Bwana, kwa maana macho yangu yameuona wokovu wako, uliouandaa machoni pa mataifa yote, nuru ya kuwafunulia Mataifa na utukufu wa watu wako Israeli. Kwa hivyo hilo linatukumbusha kile ambacho Mungu anafanya kazi katika kumleta Yesu ulimwenguni, Mwokozi wa Israeli na Mwokozi wa mataifa yote.

Na hii itatukumbusha baraka ya ahadi ya Mungu iliyokusudiwa watu wote. Kisha tunapata maelezo kwa Farao kuhusu kazi ya familia yake, na anasema katika mstari wa 32, tazama, anafungua uwanja hapa, akimtayarisha Farao. Wanaume hao ni wachungaji ; wanachunga mifugo, nao wameleta makundi yao ya kondoo na ng'ombe na kila kitu walicho nacho.

Tena, wazo la ujumuishaji. Farao anapowaita na kuwauliza, anawaambia ndugu zake, kazi yenu ni nini? Mtajibu, watumishi wenu wamekuwa wachunga mifugo tangu utotoni mwetu kama baba zetu walivyofanya. Na sasa hili ndilo jambo muhimu.

Kisha, mtaruhusiwa kuishi katika eneo la Gosheni. Unaweza kuona kwamba Yusufu amechukua hatua kadhaa ili kuhakikisha kwamba Gosheni itaangukia mikononi mwa familia yake kwa sababu Gosheni inaonekana kama sehemu ya nchi iliyobarikiwa zaidi, ardhi yenye rutuba zaidi, ardhi bora zaidi. Na pia, itawapa utengano, kama kifungu hiki cha mwisho kinavyosema katika sura ya 46.

Kwa maana wachungaji wote ni chukizo kwa Wamisri. Kwa hivyo, kutakuwa na sera ya ubaguzi. Na hii itathibitika kuwa na matunda kwa sababu itamaanisha kwamba Waebrania watakuwa na eneo lao wenyewe na kudumisha utambulisho wao wenyewe na hawatachanganyika kikabila kupitia ndoa ya pamoja na Wamisri na matokeo yake hawatajaribiwa kufuata utamaduni wa Wamisri na miungu yake.

Kwa hivyo, hili ndilo linalokusudiwa hapa ni kwamba baada ya kuungana tena na Yakobo, katika mstari wa 31, anawaandaa ndugu zake kwa ajili ya la kusema mbele ya Farao mkuu. Kisha, katika sura ya 47, tuna mstari wa 1 hadi 6. Yusufu alienda na kumwambia Farao 1 hadi 6, ndugu yangu yuko hapa, baba yangu yuko hapa. Na kwa hivyo, kuna mkutano sasa.

Farao atawachunguza ndugu hao katika sura ya 47. Kwa nini Yusufu alichagua watano? Hilo lingeweza kuchunguzwa labda katika tukio lingine. Aliwachagua watano kati ya ndugu zake na kuwawasilisha mbele ya Farao.

Hilo linapatikana katika mstari wa 2. Kwa hivyo, Farao anataka kujua, niambie unachofanya. Nao wanaelezea kwamba wao ni wachungaji. Wanaelezea kwamba waliondoka Kanaani kwa sababu ya njaa hii kubwa.

Kisha wanaomba ardhi huko Gosheni, mstari wa 5. Farao akamwambia Yusufu, baba yako na ndugu zako wamekujia, na nchi ya Misri iko mbele yako. Waweke baba yako na ndugu zako katika sehemu bora ya nchi. Kwa hivyo, kwa sababu ya kile Yusufu

amekifanya kwa ajili ya nyumba ya Farao na kwa taifa zima au nchi ya Misri, nadhani Shukrani, anasema, chagua unachotaka.

Na inaonekana kwamba Gosheni ndiyo unayotaka. Na kwa hivyo, kwa kweli, si kwamba nitawapa eneo tu, bali pia nitawapa fursa ya kuinuka katika utamaduni wa Misri kwa kuwapa usimamizi wa mifugo yangu ya kifalme. Kwa hivyo, hili halijaandikiwa katika sehemu iliyobaki ya kitabu.

Lakini nadhani hoja ni kwamba wanapendelewa na Farao. Sasa, tunachokipata katika mstari wa 7 hadi 12 ni Yakobo anayekuja mbele ya Farao katika mstari wa 7 hadi 12. Sasa, haya ni mazungumzo ya kushangaza kati ya hawa wawili.

Ni jambo la kushangaza kwamba tuna Yakobo huyu mzee na jinsi Farao anavyoonyesha roho ya unyenyekevu kwa Yakobo. Angalia inavyosema katika mstari wa 7. Yakobo alimbariki Farao. Kisha kuna mazungumzo.

Na kisha katika mstari wa 10, inasema Yakobo alimbariki Farao. Sasa, dalili hapa ni kwamba Yakobo ni mkuu kuliko Farao. Na hiyo ni njia ya ajabu ya kuelewa uhusiano kati ya Yakobo, baba wa Waisraeli, Israeli wote, makabila yote 12.

Hapa mbele ya Farao, naye anambariki Farao. Hii ndiyo hoja hii ya baraka inayoonekana. Na ni muhimu sana kukumbuka kwamba baraka ya Mungu inakusudiwa kupitia uzao wa Ibrahimu, kupitia Yakobo, Israeli, kwa mataifa yote.

Na adui mkuu wa Israeli, taifa litakalowafanya wazao wa Israeli kuwa watumwa, hapa anapokea baraka kutoka kwa Mungu ambayo ilikusudiwa Misri na mataifa yote. Kama wangeendelea kuwaheshimu Waisraeli, jambo ambalo walishindwa kufanya. Sasa, hebu tuangalie mazungumzo haya katika mstari wa 9, ambapo Yakobo anazungumzia hija yake kwa miaka 130.

Anasema, miaka yangu imekuwa michache na migumu, nayo hailingani na miaka ya safari ya baba zangu. Na haishi muda mrefu kama wa Ibrahimu, kwa mfano. Tunaambiwa katika mstari wa 28 kwamba Yakobo aliishi Misri kwa miaka 17, na miaka ya maisha yake ilikuwa 147.

Ibrahimu aliishi hadi kufikia umri wa miaka 175. Lakini unaweza kufikiria jinsi ilivyokuwa ya kuvutia na kutia moyo wakati hadithi hizi ziliposimuliwa kwa ajili ya wahamishwa, watumwa wa Waebrania huko Misri. Kama wangeweka imani na tumaini lao katika ahadi za Mungu, ukombozi ungetokea.

Na kwamba Waisraeli wanapaswa kuelewa kwamba wana nafasi na Mungu. Hawafanani na mataifa mengine kwa sababu Mungu ana kusudi kubwa zaidi, kusudi zuri kwao kutekeleza ikiwa watabaki waaminifu, hata katikati ya mateso yao. Kwa hivyo haswa ikiwa utaendelea kupitia Pentateuki, na kwa kizazi kile kilichonusurika

jangwani na kuingia katika nchi hiyo, lazima iwe ilikuwa faraja kubwa kwao kuona kile Mungu anachofanya katika maisha ya mababu na mababu zao.

Kwa hivyo, anaendelea kusema katika mstari wa 19, kwamba Yakobo alimbariki Farao na akatoka mbele zake. Kwa hivyo huyo ndiye msimuliaji. Sasa, tunataka kuiendeleza pale tunapopata mahali maalum ambapo walianza kuishi.

Tena, inasemekana kuwa sehemu bora zaidi ya ardhi, wilaya ya Ramses. Ramses ilikuwa eneo na jiji lililojengwa hapo maili 65 kaskazini mashariki mwa kile tunachokijua leo kama Cairo. Kwa hivyo mambo yanatulua, na mambo yanatolewa.

Inaonekana ina matumaini makubwa, licha ya ukali wa njaa. Sasa tunageukia mstari wa 13 hadi mwisho wa sura, na hii inahusiana na hekima ya Yusufu. Na hakika alichaguliwa na Farao kwa msingi wa jinsi Yusufu alivyotafsiri ndoto zake.

Alikuwa mtu aliyeonekana kuwa na hekima. Alikuwa na upendeleo wa Mungu au miungu juu yake, na alikuwa mtu wa thamani sana machoni pa Farao. Na sehemu ya ushahidi huo wa hekima ni utawala wake.

Vile vile vinaweza kusemwa kuhusu mfalme mwenye hekima zaidi, Sulemani, na jinsi ilivyoelezwa hekima yake katika kupanga ufalme wake, utawala wake. Kwa hivyo utawala na utajiri, mali, na mambo ya maelezo hayo chanya ni muhimu katika kuwatathmini watu walioonyesha hekima na utambuzi mwingi. Kwa hivyo hebu tuanze na kile tunachokipata katika sehemu ya mwanzo ya utawala wake, ambayo tuliipata katika mistari ya 13 hadi 19.

Na tutakachogundua ni kwamba kuna hatua tatu tunazopata katika mwendelezo wa njaa huku ikiendelea, na jinsi watu wanavyoishi kutokana na jinsi Yusufu alivyosimamia, si miaka ya wingi tu bali pia hapa katika miaka ya njaa kali zaidi. Kisha, akiichukua, katika mstari wa 14, Yusufu alikusanya pesa zote zilizopatikana Misri na Kanaani kama malipo ya nafaka waliyokuwa wakinunua, na akazileta kwenye jumba la Farao. Kwa hivyo, anaendelea kama mpatanishi, mpatanishi wa familia yake, na mpatanishi kati ya watu na Farao ambaye yeye ni au ambaye anawajibika kwake.

Kwa hivyo hiyo ingekuwa hatua ya kwanza, kuwapatia watu nafaka kupitia ununuzi wao kwa kutumia pesa zao. Na wanajikuta katika hali ngumu. Nadhani hii ni muhimu kwetu kutambua kwamba haya yalikuwa mazingira ya kipekee.

Na hivyo, watu wanasema, kwa nini tufe mbele ya macho yako? Pesa zetu zimeisha. Kwa hivyo, wanatambua kwamba walikuwa na uhitaji wa chakula, walikuwa na maisha ya muda mfupi, na sasa wanaingia katika hatua ya pili, mstari wa 16. Hii inahusiana na uuzaji wa mifugo yao na mali zao zote.

Katika mstari wa 16, kisha leteni mifugo yenu, Yusufu alisema, nami nitauza chakula chenu, chakula chenu badala ya mifugo yenu kwa kuwa pesa zenu zimekwisha. Kwa hivyo, Yusufu anaonekana kama mtoa huduma, njia ya kile kitakachowahifadhi watu. Sasa, wanapoteza mifugo yao yote, lakini kwa namna fulani wanapaswa kubadilishana, tunaambiwa, wanapaswa kubadilishana mifugo yao ili waweze kuishi .

Nadhani unaweza kuiona kama hali ya kukata tamaa kwamba Yusufu anawatumia vibaya, lakini sidhani kama hiyo ndiyo ilikuwa mtazamo wao. Mtazamo wao ulikuwa kwamba si tu kwamba alidhibiti chanzo cha maisha yao, bali pia hakuwa mchoyo nacho. Na hakuwa mkatili kwa sababu alikuwa akijibu hitaji lao na wakati huo huo akionyesha jukumu kwa nyumba ya Farao.

Kwa hivyo, baada ya mwaka huo, tunaingia kwenye mstari wa 18. Mwaka huo ulipoisha, walimwendea mwaka uliofuata na kusema, hatuwezi kujificha kutokana na yanayotupata. Hakuna kilichobaki kwa Bwana wetu isipokuwa miili yetu na ardhi yetu.

Kwa hivyo, hatua ya tatu ingekuwa utumwa wao wa kupotoka. Wako tayari kujitoa kama watumwa wa Farao ili kupata nafaka inayohitajika kwa ajili ya kuishi kwao. Kwa maneno mengine, watafanya kazi.

Hilo ndilo tu wanalopaswa kutoa. Mstari wa 19, kwa nini tuangamie mbele ya macho yako? Sisi na nchi yetu pia. Tununue sisi na nchi yetu kwa chakula, nasi tutakuwa watumwa wa Farao.

Hii ndiyo njia pekee wanayoweza kuishi. Wanasema vivyo hivyo: tupe mbegu ili tuweze kuishi na tusife na ardhi isije ikawa ukiwa. Kwa maneno mengine, kwa sababu huna idadi ya watu ambao wana usimamizi fulani katika kutunza ardhi, ingawa ingekuwa ndogo ikizingatiwa kwamba kuna njaa hii kubwa, isingekuwa pori la mwituni.

Nadhani hicho ndicho kinachoonekana hapa. Sasa, inaweza kusemwa vyema kwamba miamala hii inatukera, ikizingatiwa kwamba watu walilazimika kuingia katika utumwa. Lakini kwanza, kwa upande wa Yusufu, tunapaswa kukumbuka kwamba miamala hii haimtajirishi yeye binafsi.

Wanaitajirisha serikali. Na pia, tunapaswa kukumbuka kwamba huu ni mgogoro. Hautakuwa wa kudumu.

Njaa itaisha. Kutakuwa na uwezekano kwa watu kurudi nchini. Na nadhani hili ndilo tinalopata katika maagizo katika mistari ya 20 hadi 31 ambayo kwa sehemu yalihusiana na kuwakubali makuhani wa Misri.

Nadhani makuhani na hili ni jambo moja tunalojua kutoka kwa utamaduni wa Wamisri usio wa kibiblia, na unakumbuka, hii pia ni hali ya Waebrania. Mungu hakuwapa Walawi, kabila la makuhani, ardhi, lakini walipewa na makabila mengine. Na waliwapa makuhani na familia zao na walionusurika.

Na Mungu akawapa miji 48 na mazingira yake. Kwa hivyo sasa tunafika kwenye mstari wa 21, na Yusufu akawalazimisha watu kuwa watumwa kutoka upande mmoja wa Misri hadi mwingine. Na kuna usomaji mbadala ambao unaweza kupata katika toleo lako.

Hata hivyo, matoleo mengi yatatafsiri mstari wa 21 wa Kiebrania kama NIV inavyofanya, na kuwaweka watu katika huduma. Hata hivyo, inawezekana kuelewa tofauti katika Kiebrania. Ni kidogo sana, lakini ina maana tofauti sana.

Ingetafsiriwa, na akawahamisha watu mijini. Vyovyote vile, ardhi inakuwa ya Farao. Itabidi awe na aina fulani ya wafanyakazi, na inaonekana ni idadi ya watu.

Kisha tunaambiwa kuhusu ubaguzi wa makuhani. Na kuna sehemu ya tano, anasema, kwa watu. Hapa kuna mbegu.

Tutaona bila watu kupanda mbegu kwa ajili ya mavuno ya baadaye, mara njaa itakapoondolewa, ndiyo maana unaweza kuona ardhi itakuwa ukiwa, isiyo na mazao. Kwa hivyo hilo lazima lifanyiwe kazi. Kwa hivyo, sehemu ya tano ya mavuno ilipewa Farao.

Sasa, huu ndio mtazamo wa watu katika mstari wa 25. Na nadhani hili ni muhimu kwa jinsi tunavyoelewa uhusiano kati ya Farao, Yusufu, na watu. Watu wanaelewa kwamba wamepewa riziki na Yusufu na Mungu wake.

Kwa hivyo, katika mstari wa 25 kwa Yusufu, inasemekana, umeokoa maisha yetu. Ndiyo maana nimezungumzia sehemu hii ya mwisho, kuanzia sura ya 46, mstari wa 28, hadi sura ya 47, ambayo ni kwamba Yusufu ndiye mwokozi wa familia. Lakini zaidi ya hayo, yeye ndiye mwokozi wa ulimwengu.

Na tupate kibali machoni pa Bwana wetu, tutaelewa kwa hiari kwamba kuna uwezekano wa kuishi. Kwa hivyo, basi kuna sheria hii inayohusu sehemu ya tano ya chochote kinachozalishwa kuwa cha Farao. Kwa hivyo, basi sehemu hii ya mwisho, ningependa tuiangalie.

Lakini kabla sijafanya hivyo, siwezi kujizuia kufikiria ninachokipata linapokuja suala la mzao wa Yakobo, mzao wa nyumba ya Yakobo. Kihistoria, hivi ndivyo tunavyopata kuhusu Yusufu. Yeye ni mwokozi.

Na kisha baadaye tutagundua kwamba kutoka Yuda atatokea mtu mkuu wa kifalme ambaye pia atakuwa mpatanishi kati ya Mungu, katika kesi yake, na wale wote watakaosikia ujumbe wa mpatanishi, Yesu Kristo, kutubu dhambi zao, kuweka imani na tumaini lao katika utambulisho wa Yesu ni nani, na ahadi za Yesu na matukio katika maisha ya Yesu, msalaba, kaburi, ufufuo, na kisha kupaa kwa Yesu na kutumwa kwa Roho Mtakatifu, ambaye anathibitisha kile ambacho Yesu ametimiza na kutangaza. Kwa hivyo, sasa nasoma kifungu ambacho labda hukumbuki. 1 Yohana 4, iko katika barua hii ndogo, mwinjilisti Yohana, 1 Yohana 4, mstari wa 14.

Na hivi ndivyo Yohana, mfuasi wa Yesu Kristo, alivyokuwa pamoja naye kwa miaka mitatu, na tumeona na kushuhudia kwamba Baba amemtuma Mwanawe kuwa Mwokozi wa ulimwengu. Baraka ya ahadi ya familia ya Ibrahimu inatimizwa kupitia Yesu Kristo. Kwa hivyo, katika mistari ya 27 na kuendelea hadi mwisho wa sura, mstari wa 31, tunaona mwangwi wa ahadi hiyo.

Walizaa sana na kuongezeka huko Gosheni. Na kisha tunaambiwa kuhusu kifo cha Yakobo. Yaani, Yakobo anatarajia.

Kwa hivyo, macho ya Yakobo yanaelekezwa kurudi Kanaani. Kumbuka alitumia miaka hiyo 20 huko Padana Aramu. Alikuwa uhamishoni hapo awali.

Sasa, yeye na familia yake wamehamishwa tena. Katika kisa cha kwanza, kwa sababu ya kuangamia kwake na jinsi alivyomtendea vibaya Esau na kukimbia. Na sasa, kwa sababu ya njaa, macho yake yako Makpela, mahali pa kuzikwa Ibrahimu na Isaka.

Kwa hivyo, anamwambia mwanawe, usinizike Misri. Lakini nitakapolala na baba zangu, unichukue kutoka Misri ukanizike mahali walipozikwa. Nitafanya kama ulivyosema, alisema.

Na hajaridhika na hilo. Niapie, alisema. Yusufu akamwapia, na Israeli akaabudu huku akiegemea juu ya fimbo yake.

Na nadhani hivi ndivyo tunavyoelewa maandishi ya Kiebrania. Inawezekana kutafsiri hili. Israeli aliinama kichwani mwa kitanda chake.

Bila shaka, hilo lingepatana na muktadha pamoja na usemi wake wa ibada. Kama unavyojua, Israeli Yakobo au Yakobo Israeli ameonyesha ibada katika mambo muhimu. Hilo halishangazi baada ya kusikia kwamba mustakabali wake utakuwa mikononi mwa Mungu na Mungu, kupitia Yusufu, akimpeleka kwenye nchi hiyo ya ahadi.

Inashangaza kwamba usemi wa aina hii ya imani. Kuna kila sababu. Kuna kila sababu ya kuamini kwamba watu wanaoishi Gosheni wanastawi.

Hakuna sababu ya kurudi katika nchi hiyo, isipokuwa ahadi ya Mungu. Yakobo aliamini. Alikuwa ameona jinsi Mungu alivyomrudisha kutoka Padan-aramu hadi Betheli.

Alikuwa na safari ya kwenda Beersheba ambapo aliabudu. Mungu alimuahidi, utarudi. Nitahakikisha hili.

Kwa hivyo katika Waebrania, sura ya 11, mstari wa 21, mwandishi wa Waebrania anasema hivi. Kwa imani, Yakobo, alipokuwa akifa, alimbariki kila mmoja wa wana wa Yusufu. Tutapata hilo katika sura ya 48.

Wakati mwingine na ibada. Na huu hapa mstari wetu alipoegemea juu ya fimbo yake. Naam, hili litatokea kweli.

Hili linatokea wakati wa kifo cha Yakobo katika sura ya 49; limesimuliwa katika mstari wa 29. Na kisha katika sura ya 50, tutakuwa na kurudi kwa Yakobo Makpela. Hiyo ni katika mstari wa 12 na sura inayofuata ya 50.

Na kisha, kama nilivyosema hapo awali, tunapata kifo cha Yusufu na ahadi ambayo baba yake aliitoa kwa wazao wake wa baadaye. Rudi, nirudishe kwenye nchi ya ahadi. Kipindi kijacho, sura ya 48 hadi 50 zitakuwa sura za kumalizia hadithi ya Yakobo, lakini pia kitabu kizima.

Mungu atahakikisha kwamba ahadi zake za ukombozi, ustawi na ulinzi na kwamba tumaini la Israeli halitatumika vibaya kwa Mungu. Yeye atakuwa mkombozi, kama tunavyoona kwa Yusufu, mwokozi wa ulimwengu kupitia mwanawe wa pekee, Yesu Kristo, mwana wa Baba.

Huu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Huu ni kipindi cha 24, Yusufu na Yakobo Waungana Tena, Mwanzo 46-47.